

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 281. — STEV. 281.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 29, 1912. — PETEK, 29. LISTOPADA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Pristanišče Drač ob Jadranskem morju se je podalo zmagovitim srbskim četam.

SRBSKI GENERAL JANKOVIĆ JE NAZNANIL, DA OSTANE TA VAŽNA POSTOJANKA OB ADRIJI NA VEČNE ČASE POD SRBSKO OBLASTJO. — POPER ZA AVSTRIJO.

MIROVNI DOGOVORI.

PRED ČATALDŽO SE NADALJUJEJO MIROVNI DOGOVORI. — PREMIERJE SKLENJENO V DVEH DNEH? — TURČIJA PRAVI, DA NE MORE DATI DRINOPOLJA.

Drač, Albanija, 28. nov. — Danes so zasedle srbske čete to mesto, ne da bi naštele na odpor. Parnik Avstrijskega Lloydja "Graf Wurmbrand" je takoj odplul z večjim številom beguncev. Drač je pristanišče ob Jadranskem morju, katerega želi Srbija obdržati, medtem ko pravi Avstrija, da se to ne sme zgoditi.

London, Anglija, 29. nov. — "Zasedli smo Drač za večne čase", tako se glasi brzojavka generala Jankovića, srbskega poveljnika svoji vladi v Beograd. "Dejstvo, da je belgajska vlada objavila to brzojavko", pravi dunajski poročevalec "Daily Telegrapha", "je smatrati za dokaz, da se Srbi ne ožirajo na zahteve Avstrije".

Listi v Budimpešti zatrjujejo, da mobilizira Srbija proti Avstriji in da namerava organizirati novo armado, katero oborožijo s Turkom odvzetim orožjem. Beograd, Srbija, 28. nov. — Srbski vojni urad nadaljuje z vojaškimi pripravami na avstrijski meji, da bi bil pripravljen za vse slučaje.

London, Anglija, 28. nov. — Iz Rima poročajo, da je osmest albanjskih delegatov ustanovilo v Valoni provizorično vlado.

Pariz, Francija, 28. nov. — Iz Carigrada brzojavljajo, da so vložili bolgarski delegati predlog, da naj sklene Turčija z balkanskimi zavezniki carinsko zvezo.

Sofija, Bolgarsko, 28. nov. — V Baghite sta se vršili danes dve seji pooblaščenec za sklenitev premirja. Kakor naznanja premir Guehov, mirovni dogovori uspešno napredujejo.

V vladnih krogih menijo, da bo mogoče že v dveh dneh sklenjeno premirje, ako ne pride kaj nepričakovane vmes.

London, Anglija, 29. nov. — Pooblaščenec za sklenitev miru so oddložili najvažnejša vprašanja do prihoda Osman Nizami paše, ki je imel dalje razgovore z avstro-ogrskim ministrom za zunanost, grofom Berchtholmom, kraljem Karlom in romunskim ministri. Tako naznanja neka brzojavka iz Sofije "Timesu".

Nek bolgarski državnik je avtoriteta za poročilo, da se vladi ne mudi skleniti miru, ker ima Bolgarska sedaj dovolj dela s tem, da izboljša železniško zvezo s vrho hitrejšega pošiljanja čet in vojnega materiala v Čataldžo.

Armada pred Čataldžo naraste kmalu na 90.000 mož; diviziji generala Teodorova in Kovačevega štejeta 50.000 mož, k tem pa pridejo še rezervisti iz 1. 1912. in pristojolci iz Amerike.

"Po koncentraciji te vojske si bo", je nadaljeval omenjeni bol-

garski državnik, "pridejo Bolgari s svojimi zavezniki na vsak način v Carigrad, ako zavzame Turčija naše predloge".

Poročevalec sklepa iz tega, da zasede Rusija Dardanele, ako o svojo Bolgari Carigrad. — Pod orožje so bili poklicani novinci iz letnikov 1913. in 1914.

Carigrad, Turčija, 28. nov. — Tukaj se vzdržujejo vesti, da so se Bolgari odpovedali zahtevi, da se morajo Turki umakniti iz Drinopolja. Če je to res, bi imeli turški in balkanski pooblaščenec veliko lažje delo; pod temi okolnostmi bi se najbrže anulu sporazumeli.

Inozemski konzuli v Drinopolju naznanjajo, da kljub bombardiranju mesta prebivalci niso trpeli nikake škode. Brzojavke prihajajo brezčimnim potom, najbrže so bile poslone na priprošeno mestnih oblasti.

Sofija, Bolgarsko, 28. nov. — Danes od fronte došlo pismo pojasnjuje, da do pravega naskoka Bolgarov na trdnjavo Drinopolje še ni prišlo. Na forte streljajo, in nekaj so jih Srbi in Bolgari tudi zavzeli. Pri neki taki priliki so se pa morali vsled turškega ognja zopet umakniti iz neke osvojenе utrbe. Eksplozija podzemne mine je nekoč uničila cel bolgarski bataljon.

Dunaj, Avstrija, 28. nov. — Carinški poročevalec "N. F. Presse" brzojavlja, da je izjavil turški minister za zunanost, da Turčija nikakor ne more oddati Drinopolja, ker bi izguba te trdnjave zapela usodo Turčije v Evropi. Dodajata, da ne more odstopiti Turčija iz tega vzroka, ker bi bile Dardanele vdno ogrožene. Pač pa bi bila pripravljena Turčija odstopiti Bolgarski Kavalo.

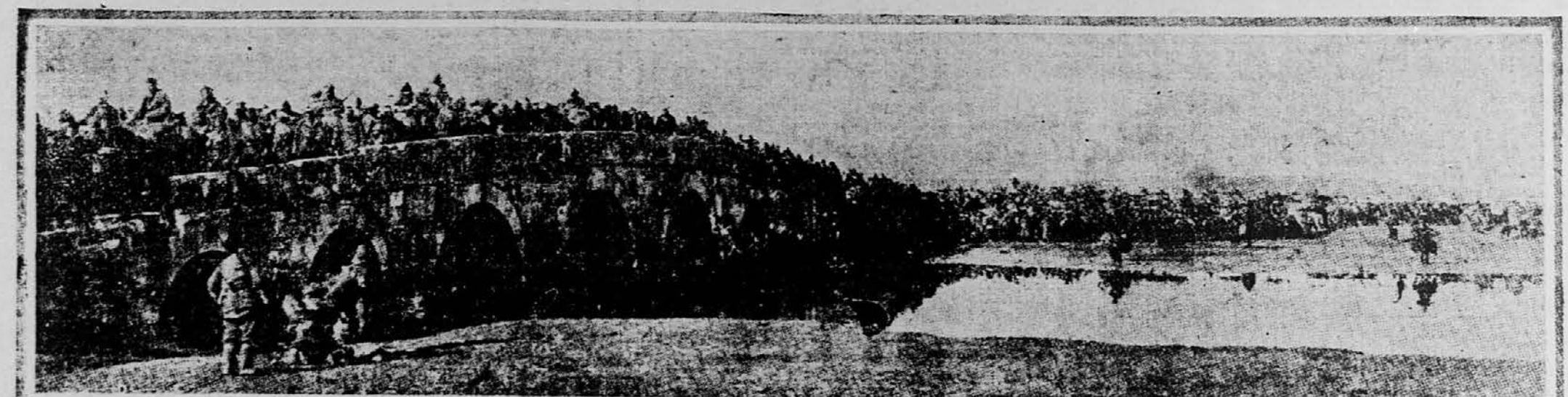
London, Anglija, 28. nov. — Posebni poročevalci v Carigradu naznanjajo, da je turška vojna mornarica pripravljena odpluti.

Oprošeno po 11 letih.

Iz Sing Singa so izpustili večeraj na svobodo nekega A. T. Patrika, ki je sedel polnih enajst let v zaporih. Obtožen je bil umora W. M. Riceja, obsojen na smrt, toda vedno se mu je posrečilo doseči preložitve izvršitve smrtné obsodbe. Vsa leta, katere je preživel v ječi, je deloval na tem, da bi ga osvobodili. Sedaj se mu je to vendar posrečilo, guverner Dix ga je pomstil, in včeraj so se odprla pred njim vrata, za katerimi je izginil pred enajstimi leti.

Prepovedano klanje ptičev.

V angleškem parlamentu so predložili zakonski naert, ki prepoveduje klanje ptičev v svrhu dobave peres za klobuke.

THE RETREAT OF TURKS FROM LULE BURGAS OVER BRIDGE OF KALISTRAN TO CHATALJA. FROM THE SPHERE.

V Avstriji raste razburjenje vsled "hujskajočega" postopanja Srbije.

AVSTRO-OGRSKA SE PRIPRAVLJA ZA VSE SLUČAJE. — SPLOŠNA MOBILIZACIJA JE V TEKU. — RAZBURJENJE NA OGRSKEM VSLED VESTI O SPOPADU.

ZAHTEVE V ZBORNICI.

TUDI NA NEMSKEM JE PREBIVALSTVO RAZBURJENO, KER JE IZVEDELO, DA JE MOBILIZIRALA NEMCIJA DVA ARMADNA ZBORA. — DEMONSTRACIJE NA DUNAJU.

Dunaj, Avstrija, 28. nov. — Očividno je, da se vlada pripravlja na vse možnosti. Splošna mobilizacija je v teku.

Ministrski predsednik grof Stürgkh je naznanil danes načelnikom raznih strank v poslanski zbornici, da bo predložil zbornici celo vrsto nučnih predlogov. Nekaj se tiče oskrbe družin pod orožje poklicanih rezervistov. Druga zahteva konj za vojaške svrhe. Tretja se nanaša na potrebo oskrbe mobiliziranih čet pri privatnih osebah in občinah.

Ministrski predsednik je sicer izjavil, da je položaj neizpremenjen, toda se zvečer je naprosil načelnike strank, da poizkusijo na to, da bodo predloge kakor hitro mogoče sprejeli. Zavlačanje bi bilo nevarno.

Te predloge smatrajo za posledico posvetovanj cesarja Fran Josepa s prestolonaslednikom Fran Ferdinandom, šefom generalnega štaba Schennom, vojnim ministrom Auffenbergom in drugimi faktori.

Kako resen je zopet položaj, priča današnja oficijozna izjava v "Freunden-Blattu". Ta list, ki je z zunanjim uradom v tesni stiski, izjavja, da je povsod opaziti naraščajočo nevoljo vsled postopanja Srbije. Vlada bo šla po zahtevam si poti naprej.

Borja je bila zopet rezervirana. Budimpešta, Ogrsko, 28. nov. — Tukaj so dalež krožile vesti, da je prišlo na srpski meji do oboroženega spopada. Ko je prišel uradni dementi teh vesti, je bilo prebivalstvo že strašno razburjeno. Neposredna posledica teh vesti je bila, da so vlagatelji naskočili hranilnice in zahtevali

izplačila vlog. Le težko so jih potolžili.

Berolin, Nemčija, 27. nov. — V iztočnih provincah se trdovratno vzdržujejo vesti da mobilizira Rusija svojo armado in da se je vojska že začela.

Vsled tega je brzojavil državni kancelar višjemu predsedniku province Vzhodna Pruske da so vse te in enake vesti temeljne. Brzojavka prosi višjega predsednika, da naj pomirjevalno vpliva. Naskok na mobilizirala Nemčija dva armadna zbora.

Dunaj, Avstrija, 28. nov. — "Patriotje" so izbrabili danes njo izvanredno sejo dunajskega mestnega sveta za demonstracije v katerih so hoteli pokazati svojo "lojalnost" do cesarja. Mestni svet je sprejel nekak manifest, ki se kar cedi udanosti.

Po seji je korakala tisočglava množica pod Deutshmeisterov spomenik, kjer je imel zupan Nemayer hudo patriotičen govor. Množica je pela v sprevedu "patriotične" pesmi.

Veliko razburjenje povzroča mobilizacija armade. To je dokaz za sklep odločajočih krogov, da se pripravi za vsak razvoj balkanske krize.

London, Anglija, 29. nov. — Dunajski poročevalci naznanjajo, da menijo v vojaških krogih, da Avstrija ne stori nobenih korakov za pregnanje Srbov iz Drača, vsaj toliko časa ne, dokler ni gotova s svojimi vojnimi pripravami. Takšen korak bi ji prignel napak na vrat konflikt z Rusijo.

Na Dunaju vlada veliko vojno razpoloženje. Domoljubne pesmi prepevajo, kjer naenese prilika.

unjski delavci. Vsem svojim ljudem je Carnegie pod kaznijo prepovedal pristopiti k uniji. Na izhodu je izjavil I. Pierce, da je odvisno samo od sodnika Gary-a, če se bode stavka, v kateri je 16.000 ljudi brez dela še nadaljevala. Pierce je rekel: "Kaj ni sta sodnik Gary in P. Morgan pod prisego izjavila, nimata ničesar proti organizaciji. Rekla sta, da ne bosta nasprotovala organizaciji, sedaj naj pa dejansko izpolnita obljubo. A. F. of L. je že večkrat skušala organizirati ljudi pri jeklarskem trstu toda gospodarji ji niso dovolili". Danes zjutraj je prišla policija več štrajkarjev, ki so ovirali stavkokaze. Tovarne jeklarskega trsta so zavarovali detektivni in policisti. Kakor je iz vsega razvidno se bode stavka nadaljevala.

Prejšnji senator umrl.

Oklona, Miss., 28. nov. — Takozvani "Gospod iz Mississippi", prejšnji zvezni senator James Gordon, je danes zjutraj tukaj umrl. Gordon je zaslovel vsled svojega kratkega senatorskega termina in govora o "bratski ljubezni".

Ettorjev govor.

Lawrence, Mass., 28. nov. — Oproščeni tekstilni delavski voditelj, Ettor, je govoril danes pred 1500 delavcev ognjevit govor. O svoji kazni ni nič omenil, pač pa o zahvalnem dnevu, ko se ljudje veselijo, na tisoče trpinov mora pa sedeti lačnih ob prazni mizi. Nameravana parada je izostala ker jo ni dovolila policija.

Trg v turškem glavem mestu Carigradu.

Po volitvah.

Wilson je dobil manj glasov, kakor Bryan. — Taftovi glasovi letos in glasovi l. 1908.

Sedaj končno znani natančni izid letošnjih volitev kaže, da je bilo letos oddanih za predsedniške kandidate manj glasov, kakor leta 1908. Izvoljeni predsednik Wilson je dobil manj glasov, kakor William J. Bryan, demokratski predsedniški kandidat pri zadnjih volitvah. Kandidata republikanske in progresivne stranke nista dobila skupaj toliko glasov, kolikor jih je bilo oddanih pred štirimi leti za Tafta.

Do sedaj manjkajo poročila samo še iz enega countya v Floridi, štirih countyev v Iowi, dveh iz Louisiane, 56 iz Michigana ter treh v Texsu. Kolikor je znano, je bilo oddanih za

Wilsonske 6.156.748
Roosevelta 3.928.140
Tafta 3.376.422
Debsa (socialist) 673.783
Chafina (temperanek) 160.644

glasov. Socialističnega votuma v mnogih državah se niso oficijelno šteli. Ceni se, da je dobil Debs nekako 850.000 in 900.000 glasov.

Cetrta duma, ki se je sedaj sestala, je napredna. Čifuti pa nimajo pričakovati od nje nikakih prednosti, najbrže tudi ne, da bi Rusija priznala potne listine ameriških državljanov, ki so bili prej na Ruskem in so Zidi.

London, Anglija, 28. nov. — Angleške sufragetke so se sedaj spravile na poštne nabiralnike. V mnogih mestih so našli poškodovane poštne nabiralnike, poskovala so jih pa sufragetke. Nekateri menijo, da hočejo obrniti s tem sufragetke pozornost onih krogov nase, ki se dosedaj niso zmenili za njihovo blazno poenjanje.

Berolin, Nemčija, 27. nov. — Zvezni svet (Bundesrath) je razsodil danes, da tolmačenje bavarskega ministrstva znanega jezuitskega paragrafa ni pravo. Zvezni svet je razsodil danes, da smejo sicer priti jezuiti na Nemško, naše morejo brati in podeljevati svetotajstva za umirajoče. Znanstvena predavanja so jim istotako dovoljena.

Prepovedano jim je pa govoriti pri teh predavanjih o veri. Bavarska vlada je izdala splošno tajni razglas, glasom katerega bi smeli jezuiti prirejati v cerkvah "konferenco" in deliti zakramente.

Novosti iz inozemstva.

Ruska duma in čifuti.

V novi ruski dumi vlada "panslavizem" in antisemitizem. — Balkanska vojna in Rusi.

NORE SUPRAGETE.

Na Angleskem razbijajo sufragete poštne nabiralnike. — Jezuitsko vprašanje v Nemčiji.

Petrograd, Rusija, 28. nov. — Novo rusko dumo preveča vseslovenski duh, takozvani "panslavizem", kakor se izražajo neprijatelji Slovanov. Zopet izvoljeni predsednik dume M. Rodzianko je izjavil v svojem govoru, da ne bo hranila Rusija vsedanjih balkanskih krizi niti denarnih sredstev niti človeških življenj, ako bo to potrebno.

Cetrta duma, ki se je sedaj sestala, je napredna. Čifuti pa nimajo pričakovati od nje nikakih prednosti, najbrže tudi ne, da bi Rusija priznala potne listine ameriških državljanov, ki so bili prej na Ruskem in so Zidi.

London, Anglija, 28. nov. — Angleške sufragetke so se sedaj spravile na poštne nabiralnike. V mnogih mestih so našli poškodovane poštne nabiralnike, poskovala so jih pa sufragetke. Nekateri menijo, da hočejo obrniti s tem sufragetke pozornost onih krogov nase, ki se dosedaj niso zmenili za njihovo blazno poenjanje.

Berolin, Nemčija, 27. nov. — Zvezni svet (Bundesrath) je razsodil danes, da tolmačenje bavarskega ministrstva znanega jezuitskega paragrafa ni pravo. Zvezni svet je razsodil danes, da smejo sicer priti jezuiti na Nemško, naše morejo brati in podeljevati svetotajstva za umirajoče. Znanstvena predavanja so jim istotako dovoljena.

Prepovedano jim je pa govoriti pri teh predavanjih o veri. Bavarska vlada je izdala splošno tajni razglas, glasom katerega bi smeli jezuiti prirejati v cerkvah "konferenco" in deliti zakramente.

Železniška nesreča

Pensylvania ekspresni vlak je skočil iz tira. Osem vagonov je padlo 20 čevljev globoko.

Philadelphia, Pa., 28. nov. — Cincinnati ekspresni vlak pensylvanske železnice, ki je šel okoli polnoči tukaj mimo, je skočil danes zjutraj pri Glenochu iz tira. Vozil je z hitrostjo 50 milj na uro. Skoraj vsi potniki so spuli, ki se je prigodila nesreča. Štirje vozovi, en spalni voz in trije potniški vagoni so padli 20 čevljev globoko na nek promogovni voz, ki je stal na sosednem tiru. Mrtvih je šest oseb, ranjenih pa okoli 50. Iz Lancastra so takoj poslali na mesto nesreče pomožne vlake. Večinoma ranjenecv so peljali v West Chester, Harrisburg in Downingston, nekaj jih je ostalo v hišah bližnjih farmerjev.

Sam je prispela komisija, ki preiskuje vzroke nesreče. I. W. Lee, član komisije, je rekel da se ne ve zgotovo če se je most udal, ali je bil tir razširjen. Nek tukajšnji zdravnik, ki je obvezoval ranjene namerava uložiti tožbo proti železniškim uradnikom, ker so se premalo nadzorovali. Vlada je poslala uradnike v svrhu preiskave v Glen Loch.

Slovenski iznajditelji

V Ameriki niso tako redki, toda marsikatera važna iznajdba slovenskega rojaka ne pride do svetlobe, ker iznajditelj ne ve, kam bi se obrnil za patent. Vse tozadevne predpise in določbe in natančna pojasnila za pridobitev patenta najdete v Slovensko-Amerikanskem Kalendarju za l. 1913, ki je izšel danes. Kalendar vsebuje še več drugih, za vsakogar važnih stvari, pripovedne spise, šalo itd. Bogato ilustriran! Cena 30 c s poštino vred. Naroča se pri Slovenc Publishing Co., 82. Cortlandt St., New York, N. Y.

regi bi smeli jezuiti prirejati v cerkvah "konferenco" in deliti zakramente.

ZA BOŽIČ DOMA!
Krasni novi in brzi parnik
Kaiser Franz Josef I.
(Avstro-American proge)
odpluje v soboto dne 7. decembra
vežnja do Trsta samo 13 dni.
do Trsta ali Reke - - \$36.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$36.60
do Zagreba - - \$37.20
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$1.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno društvom priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenian Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President
JANKO PLESKO, Secretary
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada: \$3.00
pol leta: 1.50
let za mesto New York: 4.00
pol leta za mesto New York: 2.00
Evropa za vse leto: 4.50
pol leta: 2.50
cetr leto: 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
vzemši nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
posreduje.
Denar naj se blagovno pošilja po -
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi preloži
bivalešnje auznani, da hitreje najde-
mo naslednika.

Dopisem in pošiljvam naredite ta po-
stov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Sobratje ali — sodrugi?

II.

Kakor priznavajo socialisti sa-
ma, je slovenski "sodrugi" v
Ameriki kakih šeststo. Pri SNPJ
jih tedaj prav gotovo ni več kot
400, pa recimo, da bi jih bilo
1000, bi bilo razmerje še vedno
8:1. In ta manjšina hoče koman-
dirati ostali ogromni večini. Ta
peščica se je drznila pljuvati na
ustavo pravil, ta peščica se na-
ravnost na nesramen način nor-
čuje iz onih prvobornih pri
SNPJ, ki so postavili v ustavo
določbo, da se TEMELJ JEDNO-
TE NE SME IZPREMENITI.
DOKLER GA NE OVRZEJO
TRI KONVENCIJE PO VRSTI!
Zakaj vsebuje ustava to določbo?
Mogoče zato, da se bo par sociali-
stov norčevalo iz nje!

Nepobitno je, da krivo tolma-
čenje Molekove navidez tako ne-
dolžne resolucije (ne predloga!)
ne bo držalo. Če bo pa ona peš-
čica socialistov le še rila z glavo v
zid in nadalje pljuvala na naj-
važnejšo določbo pravil, se bo
pač treba poslužiti druge poti, da
se pristržijo njihovi grabelji
krepilji. Ako so pa sociji tako
sigurni, da imajo prav, naj blago-
volijo položiti sklad, iz katerega
se bodo plačevali vsi stroški, ki
bi narasli vsled njihove trgova-
vesti. IZ JEDNOTINEGA PRE-
MOŽENJA NE SME ITI NITI
EN CENT, DA OHRANI SNPJ
SVOJO USTAVO NEOMADE-
ZEVANO, DA JI OSTANE CE-
LO ČISTO, TAKŠNO ČELO,
KAKRŠNEGA SO JI DALI PR-
VOBORITELJI PRI SNPJ.

Pa recimo, da bi obveljalo po-
sistvo socialistov na SNPJ. Čla-
ni te organizacije so vsi brez iz-
jeme delavci, ki prav dobro vedo,
kje jih želi čevlji: kdor hoče pri-
stopiti k socialistični stranki,
Jednota mu ne prepoveduje pri-
stopa k Jugoslovanski Socialisti-
ni Zvezi! Tam je mesto za socia-
liste, ki hočejo agitirati za socia-
lizem!

SNPJ je in mora ostati orga-
nizacija, katere člani so sobratje,
to je, da podpirajo sobrata ne-
glede na njegovo osebno prepi-
ranje. Podpirajo drug drugega,
kar jih je pod okriljem SNPJ.
Ako zbolijo ali ponesreči kdo, ki ni
pri tej organizaciji, je članu
SNPJ dano na prosto voljo, če ga
hoče podpirati ali ne. Pri sociali-
stih je pa vse drugače. Sociali-
stij smatra vse svoje člane za eno
samo družino, neglede kako na-
rodnosti pripada. Ako bi tedaj
pripustila, da se udrži socializem
pri tej izključno za pomoč članov
ustanovljeni slovenski narodni
organizaciji, bi se morala prepi-
čati prej ali slej, da bodo šli lepi
novci za socialistične težnje. Če
bi prišel n. pr. Proletarec v kon-
kurz, stavimo sto dolarjev proti
enemu, da bi dovolil socialistični
glavni odbor podporo iz blagajne
SNPJ, in sicer z motivacijo, da
je treba pomagati svojemu "zve-
stemu sobojniku"! Kdor ima
količkan možgan v glavi, mora
logično sklepati, da bi šlo na ta

način še več denarja v slične na-
mene (n. pr. za zagovor kot ja-
nje nedolžnih dinamitarov a la
McNamara!), kajti če tega ne bi
storili, bi se izneverili nauku so-
cializma, da so VSI socialisti čla-
ni ene družine, in da si morajo
pomagati.

Dokler so člani SNPJ sobratje,
jim ni treba podpirati nikogar
drugega, kakor rojaka sobrata
pod okriljem SNPJ! Ako pa po-
stanejo sodrugi, jih veže moralni-
na dolžnost, da podpirajo sodru-
ge, pa naj bodo pri kakšni orga-
nizaciji ali katerikoli narodnosti.
Slovenskega sodruga ravnotako,
kakor čifutskega sodruga! Ta
nauk socialistov je sicer prav lep
in vse pohvale vreden, toda uve-
ljaviti se ga ne sme pri SNPJ,
kjer je vsak cent namenjen iz-
ključno v podporo sobratov,
zbranih pod okriljem SNPJ. Jed-
notina blagajna ne sme postati
vir dohodkov "socialistične dru-
žbe"! Člani SNPJ, dobro preuči-
te tudi to stran "socialističnega
vprašanja" pri SNPJ, ter kakšne
dolžnosti vas vežejo kot sobrate,
kakšne bi vas vezale kot so-
druge!

Končno še nekaj:
Očitajo nam, da pišemo zoper
socializem. To ni res. Mi pišemo
zoper socializem pri SNPJ, zoper
socialiste, ki so prodali 8000 čla-
nov SNPJ socializmu, ne da bi se
brigali za ustavo pravil. Da bi na-
metali nasemu delavstvu peska v
oči, pravijo, da smo zoper delav-
stvo, ker smo zoper socializem pri
SNPJ. Debela laž, iz trte zvita.
Zoper socializem kot takšen ni-
smo bili nikdar. Vsikdar smo pri-
poročali, naj se delavci organizi-
rajo, kajti v organizaciji je moč.
Na kakšni podlagi se naj orga-
nizirajo, tega ne moremo niko-
mur predpisovati. Glavna stvar
je organizacija. Nadalje je naj-
večja bedastoča prazna govoric-
nija, da je Glas Naroda "v službi
kapitalizma". Bežite no, šleve,
katerim kapitalistom pa naj slu-
žimo? Mogoče newyorškim čifu-
tom? V postev bi prišli edino slo-
venski kapitalisti, katerih pa ni.
Če ima kdo par tisoč, se ni kapi-
talist, zapomnite si to, cenjeni so-
drugi! Socialističnemu dnevniku
"Zarja" v Ljubljani še ni nik-
dar prišlo na misel, da bi očitaj
n. pr. "Slovenskemu Narodu"
službo pri kapitalizmu, pa "Slo-
venski Narod" nikakor ni in ne
bo socialističen. S takimi frazami
mečejo okoli le slovenski sociali-
sti v Ameriki, ker o socializmu
nimajo nič ali pa le malo pojma!
Toliko v pojasnilo na nekatera
čvekarje v Glasilu in Proletareu.

Slovenske vesti in dopisi.

"Vladar sveta" bo prvič iz-
šel v ponedeljek, na kar opetova-
no opozarjamo vse čitatelje. Ta
roman je najboljšje delo franco-
skega romanopisca Aleksandra
Dumasa, ki je svetovno znan po
svojih delih "Trije mušketirji"
in "Graf Monte Cristo". "Vla-
dar sveta" zavzema v bogati
francoski književnosti prvo me-
sto in je znan vsakemu izobraže-
nemu človeku. O njegovi zanimi-
vosti naj navedemo samo en pri-
mer. Ko je izhajal v odličnem pa-
riškem dnevniku kot podlistek,
so bili ljudje zvečer tako razbur-
jeni, da niso mogli pričakati dru-
gega dneva, ampak so po noči
napadli uredništvo in zahtevali
nadaljevanja. Nepotrebno bi bilo
s hvalo izgubljati besed, zato je
svetujemo rojakom, da naj ga
skrbno prebirajo in prepičani
bodo, da bo vsak razočar-
an.

Vlagaletjem Mestne hranilnice
ljublanske naznanjamo, da se
jim ni treba čisto nič bati za svo-
je vloge, ki jih imajo naložene v
tej hranilnici, čeravno divja voj-
ska na Balkanu. Za Mestno hra-
nilnico ljubljansko jamči mesto
Ljubljana za ves naložen denar
z vsem svojim premoženjem in
vso davčno močjo, zaradi tega je
izguba nemogoča.

Presto, Pa. — Sicer imamo tu-
kaj prav lepo vreme, samo zima
je nam potrkala na vrata in 25.
nov. zjutraj je bilo že vse pokri-
to z belo odejo. Mi delavci se bo-
jimo, da bi nam kompanija ne za-
prla jame, kakor je to že navada
v zimskem času. Nek farmer se
pritožuje, da je kornuza slabo ob-
rodila. Kot jaz vidim, se ne sme
čez svoje polje posebno pritože-
vati, kako bo pa z našimi, se še
ne ve, ker skoraj se sama celina.
Kakor mislim, jo ne bode treba
saditi. — J. D.

Imperial, Pa. — Le redko kdaj
se kaj čita iz naše slov. naselbine,
pa tudi danes ne morem nič ve-

selega poročati. O delavskih raz-
merah ne bomo poročali, ker so
vedno enake, stroški so veliki,
zaslužek je majhen. Poročam za-
lostno vest, da je nemila smrt
pretrgala nit življenja našemu ro-
jaku, oziroma sobratu Antonu
Bizjaku. Rojen je bil leta 1866 v
Novakah na Primorskem. Pokoj-
ni sobrat je šel dne 14. listopada
zdrav in vesel na delo, ko je pa
prišel kakih 50 korakov od sta-
novanja, se je zgrudil nezavesten
na tla; prinesli so ga v stanova-
nje, kjer je po preteku pol ure
umrl v naročju svojega svaka.
Pred šestimi tedni se je bil v pre-
mogokopu poškodoval in od tiste-
ga časa je bolehal. Ko se je malo
zdravejšega počutil, je šel na de-
lo, na poti ga je pa srečala smrt.
Pogreb se je vršil na tukajšnje
katoliško pokopališče dne 16. li-
stopada. Pogreba so se udeležili
slednja društva: društvo sv. Jo-
žefa št. 29 J. S. K. J. z zastavo,
slovenski narodni spolk sv. Jo-
žefa št. 372 z zastavo, društvo sv.
Barbare št. 22, spadajoče v Fo-
rest City, Pa., z zastavo, društvo
Prostost št. 106, slovaški narodni
spolk sv. Jerneja št. 167 in ve-
liko drugega občinstva. Vsem, ki
so pokojnika spemili k večnemu
počitku, se v imenu njegove rod-
bine priručno zahvaljujemo. Poseb-
na hvala društvu Prostost in dru-
štvu sv. Jožefa št. 29 J. S. K. J.
za podarjene krasne vence. Po-
kojni Bizjak je bival dolgo vrsto
let v Združenih državah in vedno
po očetovsko skrbel za svoje dra-
ge. Pripadal je k društvu sv. Jo-
žefa št. 29 J. S. K. J. in k dru-
štvu Matere Božje št. 33 v Pitts-
burghu, Pa. V stari domovini za-
pušča žalostno soprogo in petero
nedoraslih otrok. — Dragi rojaki,
zopet je razvidno, kako koristna
so podporni društva, posebno za
družinske očete; marsikatera sol-
za je obrisana, ako je oče zavora-
van. Zatorej, rojaki, pristopajte,
dokler ne bode prepozno! — Jer-
nej Spik, svak pokojnega.

La Salle, Ill. — V tukajšnji to-
varni se prav dobro dela, ravno
tako tudi v premogokopih. Naše
društvo "Od boja do zmage" št.
22 S. D. P. Z. bode imelo 1. dec.
svojo letno sejo, na kateri se bo
volil nov odbor za leto 1913. Opo-
zarjam člane, da se je udeležijo! —
Fran Volk.

Chicago, Ill. — Kakor druga
društva, tako tudi naše komaj
rojeno društvo Slovenski Delav-
ski Sokol "Chicago" dobro na-
preduje. Prva naša veselica, ka-
tero je Slovenski Delavski Sokol
"Chicago" priredil dne 3. listo-
pada, je bila polnoštevilo ob-
iskana ter je trajala do ranega
jutra. Privreda je društvu mnogo
novih članov ter članic. Dragi ro-
jaki! Kdor Slovenec, ta Sokol —
kdor Sokol, ta junak! Torej pri-
hitite v čelovadnico, kjer pod-
sta brat bratu in sestra sestro po-
ko. In ve, slovenske majke, pu-
stite svoje otrčice, da se krepijo,
kajti v telovadbi je moč, ne le
telesna, temveč tudi duševna.

Vzemite si za vzor češko mater,
katera svojega malega sinka, ki
komaj dovrši starost 6 let, pošlje
v čelovadnico, da si utrdi in ve-
pi v svojo mlado srce, da ga je
rodila češka mati. Drage rojaki-
nje, storite isto in posnemajte če-
ške majke, ako si hočete ohrani-
ti zdrave, krepke in čvrste svo-
je sinke in hčerke! Ne pustite,
da si vcepijo v svoje mlado srce
kaj drugega, kakor to, da jih je
slovenska mati rodila in da so iz-
šli iz slovenske zibel. Saj ni lep-
še glasečega se izreka, kakor:
"Slovenec vsak bode Sokol hra-
ber, Slovenka vsaka vrla Soko-
lica!" Zatorej, dragi stariši, na-
prej za narod!
Sokol mladi vrh skalovja kroži
zdaj ponosno v krog,
kliče svoje si mladičje: prihitite
v naš rod!
Saj dorasla bodo krila tudi tebi,
Sokol mlad,
da poletel boš ponosno tudi ti z
brati v zrak.
Bratski "Na zdar!" — Julij
Perhavec, tajnik.

Sheboygan, Wis. — Prihodnjo
nedeljo, t. j. 1. decembra popolu-
dne imamo "tombolo" v korist
naše cerkve. Nabralo se je že obil-
no dobitkov v ta namen, katerih
število še vedno narašča. Omeni-
mo naj le tri glavne dobitke: 1.
žametasta zofa, vredna \$25, 2.
25 galonov najboljšega vina, 3.
15 zabojev piva. Vsaka tombola
je še sama na sebi zanimiva stvar
in pri nas bo še tembolj, ker bo
to prva v zgodovini naše lepe na-
selbine. Poleg tombole bode zani-
mivo srečanje vsake vrste. Za-
gotovimo vas že danes, da se vam
ne bo potreba žalostno in klaver-
no vračati domov, ker dobitkov
imamo za vsakega posameznika
dovolj na razpolago. Ce ne bos

**It doesn't pay to neglect
your Health**

Če pridete domov bolni, če imate
glavobol, bolečine v prsih, grlu in
potem obolite za nekaj tednov!

**Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER**

poznano staro domače zdravilo vas reši
bolečin, ako ga takoj rabite.
Imejte vedno steklenico doma. Vsi
predpisi so natisnjeni na omotu. 25c.
in 50c. steklenice.
Cuvajte se ponaredb in pazite na
sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule olesjažo. (25c. all 50c.)

maral za največji dobiček, se boš
lahko zadovoljil z manjšim. To-
rej samo pridite, ker sreča vas že
čaka! — Društvo "Hirija" je da-
rovalo za nove zvonove \$35.10.
Temu društvu se zahvalimo v i-
menu vseh Slovencev in Hrvatov
za to lepo darilo. Želimo, da bi
tudi ostala slovenska društva
sledila temu vzgledu! — Še en-
krat vas, dragi rojaki in rojaki-
nje, pozivljamo k obilni udeležbi
naše tombole. — Odbor.

Ely, Minn. — V tukajšnji lov-
ski sezoni smo imeli dne 15. nov.
precej zabave. Mesto si je nam-
reč nabavilo nove svetilke, ki
prav mežavijo svetlo in so precej
podobne zelnatim glavam. To je
tudi skoraj gotovo napotilo go-
spodično "moosovko", da si je
prišla ogledati ta nov mestni o-
kras. Nikakor ni mogla stran; za-
kolovratila se je v neko razvali-
no blizu mesta, kjer so jo zagle-
dali meščani in so jo prav z za-
nudenjem opazovali. Ko so se jo
nagledali, jih je nekaj pristopilo
k nji in prignali so jo v mesto,
kjer bo imela do smrti svoj kot.
Če jo ne bodo poslali v Virginijo,
ki streljajo in pokajo po gozdo-
vih, da je strah, potem ni čuda,
če se žival prestraši in si išče za-
šutenje opazovali. Ko so se jo
nagledali, jih je nekaj pristopilo
k nji in prignali so jo v mesto,
kjer bo imela do smrti svoj kot.

Če jo ne bodo poslali v Virginijo,
ki streljajo in pokajo po gozdo-
vih, da je strah, potem ni čuda,
če se žival prestraši in si išče za-
šutenje opazovali. Ko so se jo
nagledali, jih je nekaj pristopilo
k nji in prignali so jo v mesto,
kjer bo imela do smrti svoj kot.
Če jo ne bodo poslali v Virginijo,
ki streljajo in pokajo po gozdo-
vih, da je strah, potem ni čuda,
če se žival prestraši in si išče za-
šutenje opazovali. Ko so se jo
nagledali, jih je nekaj pristopilo
k nji in prignali so jo v mesto,
kjer bo imela do smrti svoj kot.

Če jo ne bodo poslali v Virginijo,
ki streljajo in pokajo po gozdo-
vih, da je strah, potem ni čuda,
če se žival prestraši in si išče za-
šutenje opazovali. Ko so se jo
nagledali, jih je nekaj pristopilo
k nji in prignali so jo v mesto,
kjer bo imela do smrti svoj kot.
Če jo ne bodo poslali v Virginijo,
ki streljajo in pokajo po gozdo-
vih, da je strah, potem ni čuda,
če se žival prestraši in si išče za-
šutenje opazovali. Ko so se jo
nagledali, jih je nekaj pristopilo
k nji in prignali so jo v mesto,
kjer bo imela do smrti svoj kot.

Kakor je včasih turški sultan napovedal vojno.

Sultan Muhamed IV. je bil na-
povedal vojno avstrijskemu ce-
sarju Leopoldu I. s tem le okli-
cem:

"Po milosti Boga, ki prebiva
na nebu, mi, Mola Muhamed,
proslavljeni in povsod močni
cesar Babilonije in Judeje,
Vzhoda in Zapada, kralj vseh
pomskih in nebeskih kraljev,
veliki kralj svete Arabije in
Mavretanije, s slavo ovenčani
kralj razpetega Boga nevern-
kov, rečemo Tebi, cesar rimski,
Tebi, kralj poljski, in tako tu-
di vsem Tvojim podanikom, da
hočemo z vojno poplavit Tvo-
jo deželico, pa zato vodimo s
seboj trinajst kraljev z milijo-
nom in tristo tisoč vojakov
pešcev in konjenikov ter hoče-
mo s to vojsko, o kateri Ti in
Tvoji podaniki niti slutiti ni-
ste, pod kopiti streti Tvoje de-
želice in podvreči jih pod meč
in ogenj.

Pred vsem Ti naročamo, da
nas počakaš v Svoji prestolni-
ci na Dunaju, da Ti moremo
odsekati glavo. Isto stori tudi
Ti, poljski kralj.

Mj bomo Tebe in vse Tvo-
je podanike ugonobili in storiti
hočemo to, da izgine z zemlje
najodurnejši božji stvor: gja-
ver.

Najhujšim mukam izročimo
malo in veliko in uničimo vse
z najkrutejšo smrtjo. Tvoje
malo kraljestvo Ti hočem od-
vzeti in vse prebivalstvo spravi-
ti s sveta. Tebe in kralja Po-
ljakov obdržim pri življenju
toliko časa, da se uveriš, da
sem storil vse, kar sem rekel.

To Ti podajem v razmišljan-
je."

Tako ošabno je govoril turški
sultan leta 1682. In kaj se je zo-
dilo? Poljski kralj Jan Sobiški
je šel na ogromno sultanovo ar-
mado in sultanova ošabnost je
bila poteptana od "gjavrov".
V letu 1912 pa podijo Balkanci
turško nesnago iz Evrope.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1913

- V zalogi imamo sledeče knjige:
1. Koledar za leto 1913.
2. Slovenske balade in romanece.
3. Podobe iz misijonskih dežel.
4. Slovenske večernice, 66. zv.
5. Zgodovina slovenskega nara-
da, 2. zvezek.
6. Razne povesti.

Te knjige lahko vsakdo dobi

poštino prosto, dokler zaloga ne

poide, ako nam dopošljete \$1.30.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York City.

DAROVI

Za "Rudeči križ balkanskih
držav"

Darovali so v New Yorku: Fr.
Ogrinec \$1; po 50c: Ivan Česen,
Fran Rehtberger, Matija Reht-
berger, Marija Kerč, Tessie Ko-
sak, Agnes Kornič, Roza Meden,
Marija Mlakar, Ivanaka Očvar in
Francica Keršman.

Ivan Ramuta v Great Falls,
Mont., 50c.

V Clevelandu, O.: po 50c: Ivan
Rant, Marija Rant, Anton Hri-
bar, Lovrene Sence, Josip Hren,
Josip Miklavž in Fran Simčič; po
25c: Fran Knaus, Karel Knaus,
Valentin Šebenik, Janez Skupea,
Anton Ponikvar, Ivan Kline, Fr.
Perpar, Mihael Koblar, Martin
Maru, Rudolf Otociar, Ant. Gre-
gorič, Fran Koracin, Josip Poga-
čar, Lovrene Ovsin, Alojzij Ve-
ran, Ivan Perušek, Marija Peru-
šek, Ivan Zore in Ivanka Ožbolt;
po 10c: Andrej Torodaj, Marko
Peles, Josip Oski in Pavel Kolki;
po 5c: Kos in Sters. (To svoto je
zbral Ivan Rant med sodelavci v
tovarni); Jakob Virh 50c.

Iz West Allis, Wis.: Blaž Hren
\$2; po \$1: Maks Kodel, Jos. Vo-
lovlek, Anton Čandek, Jurij Pod-
križnik, Leopold Pustoslavšek,
Fran Benda, Fran Ražun, Josip
Benda, Anton Teržak in župnik
Mark Pakiz; po 75c: Fran Ražun
in Anton Kos; po 50c: Ivan
Verhujak, Josip Janežič, Anton
Rezelj, Marija Barbarič, Anton
Stampfel, Fran Brenkuž, Ivan
Janežič, Fran Klančnik in Ivan
Turk; po 25c: Ivan Može, Peter
Fajgel, Konrad Stampfel, Marija
Lončarič, Jakob Rupnik, Fran

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji

OBOROBNIKI:
Predsednik: MARTIN GERICMAN, Box 618, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Wilcox, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIČ, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 617, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:
Predsednik nadzornega odbora: KAROL KALAR, Box 447, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAZ PODVARNIK, 474 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 299 Cor. N. — 1rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:
Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERŽAN, Box 61, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ ELAK, 7718 Isler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopis naj se pošilja L. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 101 2. Forest
City, Pa.

Dražtveno glasilo: "GLAS NARODA".

NAZNANILO.

Slovensko katoliško podporno društvo
SV. JOZEFA št. 12 J. S. K. J. za Pitts-
burgh-Allegheny, Pa. in okolico ima svo-
je redne seje vsako drugo nedeljo v me-
secu.

Vse denarne pošiljke oddajnih čla-
nov, naj se pošiljajo samo in edino bla-
gajniku Frank Strausu, 1012 High St.,
Allegheny, Pa.

Uradniki za leto 1912 so sledeči:
Predsednik: Fran Kresc, 5106 Natrona
Alley, Pittsburg.

Podpredsednik: Matevž Kiren, 1067
Butler St., Pittsburg, Pa.

I. tajnik: Josip Muška, 1120 Spring
Garden Ave., Allegheny.

II. tajnik: Nik. Povše, 1 Crab St.
Nurey Hill, Allegheny, Pa.

Blagajnik: Fran Straus, 1012 High St.
Allegheny.

Zastopnik: Vincenc Volk, Tell St. 28,
Pittsburgh, Pa.

Odborniki:
Ivan Simončič, 710 Madison Ave., Al-
legheny.

Fran Hrovath, 5106 Natrona Alley,
Pittsburg, Pa.

Fran Gruber, 48 Plummer Street,
Pittsburg, Pa.

Jakob Laurič, 6137 Dauphin St. E. End
Pittsburg, Pa.

Zastavonoša: Jos. Setina, 828 Lockhard
Street, Allegheny, Pa.

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam vsem
članom društva "Planinski Raj"
št. 8 S. D. P. Z. v Primero, Colo.,
da se vrši dne 15. dec. glavna
redna seja, pri kateri bode voli-
tev novega odbora za bodoče le-
to. Dolžnost vsakega člana je, da
se te seje gotovo tudi udeleži.

Kdor izostane brez važnega vzro-
ka, bode moral plačati 50c kazni
v društveno blagajno po društve-
nem sklepu dne 17. nov. Seja se
vrši v navadnih prostorih pod
cerkvijo v Primero.

S sobratiskim pozdravom
Josip Copot, tajnik.
(26-29-11)

Za vsebino tujih oglasov ni odgo-
vorno ne upravnistvo, ne uredništvo.

Dobri zobje pomeni dobro predavanje.
Dobro prebavanje pomeni dobro zdravje.

VPRAŠAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI.
Vsako delo jamčeno. Vsako delo brez bolečin.

DR. A. H. WEISBERGER
zobozdravnik
50 St. Mark's Place, (med. prvo in drugo Ave.) New York.
Odprto do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldan.

ZA 75 CENTOV
dobite pero napolnjeno s črnilom. (Fountain Penn.)

STANDARD AUSTRIA

Svoto lahko pošljete v znamkah.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Več dela in boljše delo.

Ako rabite električno luč, pronašli bode, da radi tega po-
množite delo in kakovost povspehi vam boljši zaslužek.

Istodobno b

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADNIKI

Prispele: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Fox St. Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Evelet, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Box 414.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 13 St. St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 136.
Kazenski: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 943 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

Dr. MARVIN J. IVCO, Joliet, Ill., 330 No. Chicago St.

NADZORNIKI

ALOIS KOSTELIC, Salda, Colo., Box 333
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kana., 423 No. 4th St.

POROTNIKI

IVAN KERESNIK, Burdine, Pa., Box 132.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1115 Miller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pomočnice pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotina glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Primeren dvopit je krožil te dni po Ljubljani. Mesto Drinopolje (na angleških zemljepisnih Adria-nopolje), ki ga sedaj obkrožajo Bol-gari, imenujejo Turki "Jedrenj", a Bolgari "Odrin". Turki so upi-li: "Je-drenj! Je-drenj!" Bolgar-pa odgovori: "Če vam je v obli-ganem mestu drenj, pa odrin, odrin, Turčin, da bo več prostora!"

Nevzeti poštni sel. Fran Ilni-ka, 19letni pismošoj v Žužem-berku, je dne 13. oktobra t. l. iz kuhinje Cecilije Hrvat v Žužem-berku ukradel eden desetkronski bankovec. Dne 23. oktobra pa je zopet ravnotam izmaknil en 20-kronski bankovec in 2 K 56 vin. drobiža, Alojziju Kukmanu tudi tam pa 10 K. Ilnikarja je tudi od-pirala ameriška pisma in kra-del denar. Tako je edrpi mnogo pisem in ukradel iz šestih takih pisem po en dolar. Ljudje so se že leto dni pritoževali, da jim zmanjkuje ameriški denar iz pisem. Terezija Valent iz Praprč-pripraveduje, da je njej zmanjka-lo 20 dolarjev. Ilnikarja so za-pri-li.

Vlomi in tatvine. Dne 31. okt. t. l. je prišlo v Posteno vas več hrvaških eiganov, ki so po eigan-ski navadi beračili. prerokovali in kovali po vasi. Ljudje jih niso bili nič kaj veseli, ker eigan ni kmalu zadovoljen s kako stvarjo, odreči si pa nihče ne upa, če ci-gan poprosi daru. Zvečer so se spravili eigan navidez k počitku. Po noči med eno in drugo uro so pa slišali ljudje Josipa Kvarthua v Posteni vasi sumljiv ropot. Vendar pa ni šel nihče gledat, ker so mislili, da povzroča ta ropot veter. Zjutraj so pa videli, da je bilo v pritličju vlomljeno in vrto eno okno in da so prišli neznanji uzmovci v sobo, kjer so vzele 150 K papirnatega denarja. eno srajco, klobuk, suknjico, žen-sko krilo in dva para čevljev. Skode je čez 200 K. Stanovalec so takoj imeli na sumu eigansko tolpo in tudi orožništvo je bilo mnenja, da so eigan storilec. Za-to so zvezali Izo, Abrahama in Jo-sipa Gomana ter tri eigane z ime-nom Goman. Odvedli so jih v sod-ne zapore.

Spomin na septemberske do-godke. "Slovenski Narod" v Ljubljani piše: Dunajski nemški listi hujskajo na vojno zoper Sr-bijo. Ker se pa noben človek no-če zanj ogeti, skušajo razdra-žiti občinstvo s tem, da izmišlja-jo grozotne storije, kako Srbi ko-ljejo najhujše ljubljence avstr-vlade, albanske roparje in moril-ce. To početje se vrši v listih, ki jih minister Berchtold plačuje iz javnega denarja. Edino "Arbei-ter Zeitung" je tako postena, da priznava, da je vse to pisarjenje grda surdijiva laž. Mi se doslej za to početje koruptnega in nič-vrednega dunajskega časopisja nisimo zmenili. Balkanski narodi bodo že avstrijskim trgovcem in fabrikantom vse to pošteno pla-čali. Naj ti trgovci le gredo po vojni na Balkan, pa bodo obcu-tili, kako smrtno sovraštvo je tam-kaj zbudilo avstrijsko počet-je in zlasti pisarjenje dunajske-ga časopisja. Med najostudnejše nemške liste spada "Deutsches Volksblatt". Tudi ta list hujska na vojsko in hujška z izmišljeva-njem vsakovrstnih laži, kako Sr-bi koljejo Albance. A to temu li-stu še ne zadostuje. Kanalja piše v isti sapi tudi o septemskih

dogodkih leta 1908 v Ljubljani. Takrat so bile pobite nemške šipe, tekla je pa slovenska kri. Du-najski lopov pa pisari, kakor da se je takrat Nemece v Ljubljani godilo tako, kakor zdaj laže, da se godi Albancem; piše tako, ka-kor da so takrat Nemece v Ljub-ljani krali in morili. Verjamemo, da ljubljanski Nemei niso v no-beni zvezi s tem pisarjenjem in ne zadene jih nobena odgovor-nost za to falotstvo, priobiti pa je bilo treba ta spomin na septem-brske dogodke, da spozna naša javnost, kako in s kakimi sred-stvi neti nemško časopisje sovra-stvo zoper Slovence in Slovence. Placalo pa se bo vse, prav vse!

PRIMORSKO.

Nesreča dveh kolesarjev. Iz Pulja poročajo: Blizu Fazane sta dva kolesarja zadela drug ob drugega. Eden je tako nesrečno padel, da je bil na mestu mrtev.

Smrtna nesreča na cesti. Na ce-si pri Proseku je padel čez ob-cestni zid 10 m globoko na polje 30letni posestnik Fran Puntar. Odpeljali so težko poškodovane-ga v tržaško bolnišnico, kjer je mož čez nekaj ur umrl.

V tržaškem predoru je padel na tlak približno 55 let star mož delavskega stanu. Ko so prihiteli mimoidoči možu na pomoč, je ta že umiral in je umrl še predno je prišel zdravnik. Odpeljali so ga v mrtvašnico. Njegove identitete dosedaj še niso dognali.

Nepredvidno ranjanje s svečo. Delavec Janez Voduk, zaposlen v "Stabilimento tecnico" v Trstu, je tako nepredvidno ravnal z go-rečo svečo, da si je sam sebi oble-ko zažgal. V trenutku je bil ves v ognju. Njegovi tovariši so ko-maj pogasili ogenj, vendar se je pa težko opekli.

Nesreča na polju. Od Sv. Križa pri Trstu poročajo: Posestnik J. Košuta je poslal svojega 7letne-ga sina Viktorja z volom na uji-vo. Deček je vzel s seboj na voz še druge tri tovarise. Ker je de-ček vola poganjal, se je vol spla-sil, pri čemur je en otrok padel z voza ter se težko poškodoval.

Vesti o sovražnostih Turkov napram Avstrijem v Skadru. Potniki, ki so prišli iz Skadra v Trst, pripovedujejo, da groze Turki v Skadru tudi Avstrijem in da so že javno pokazali sovra-žnosti. Pred dnevi je bila napade-na avstrijska pošta. Turki so ba-je avstrijskega poštarja ubili in več uslužbenec nevarno ranili.

Lov za tatovi po morju. Iz Pu-lja poročajo: Te dni je možno neke barke s Čresa ukradlo velik sod vina ter odveslalo. Lastnik vina je to zapazil ter jih zasledo-val v spremstvu pristanišnega stražnika v motorskem čolnu. Ta-tovi so vrgli nato sod v morje. Zasledovalci so sod vjeli, docim so tatovi med tem časom ubežali.

Samomori v Trstu. Benečan O. Loro, ki je stanoval v ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi, je skočil iz 4. nadstropja na ce-sto ter se zelo poškodoval. Pre-peljali so ga v bolnišnico, kjer je umrl. Vzrok: beda. — Privatni uradnik Angelo Cappello se je v stranišču kavarne "Edison" u-strelil. Neki zdravnik, ki je bil ravno v kavarni, mu je prvi po-magal. Prepeljali so ga v bolniš-nico in bo le težko okrevaj.

Po enodnevni službi pri nekem tehničnem uradu v Gradcu je po-begnil zasebni uradnik, 24letni

Aleksander Lipič, v Trst. S sabo pa je vzel 150 K denarja, katere-ga je v tem dnevu pobral za svo-jo tvrdo. Mož je med potjo do-bro živel in je prinesel v Trst sa-mo nekega krona. Ko je v Trstu zabil še te kronce, je dva dni stradal in se končno zgubil na policiji, kjer je izpovedal svoje grehe in dobil za pokoro miren kotichek in dobro hrano.

ŠTAJERSKO.

Utonil je v potoku Sočki v Ve-liki Pirešici pri Celju kovaški mojster Videnski iz Pernovega v galski župniji. Vračal se je poz-no ponoči domov iz Zaleca, pri tem zasel v precej globoko vodo in zalostno končal.

Zapri so zaradi nedovoljenega nabiranja delavcev za rudnike in Nemčiji rudarja Antona Sniden in Martina Dobrodela v Smart-nem v Rožni dolini pri Celju. I-mela sta nabranih že 90 oseb, ki so se odpeljale že do Grada. Oba so izročili sodišču.

Vlomi na štajersko-hrvaški meji. Iz Brezice poročajo, da so pri trgovcu Ivanu Vidmarju v Kapelah vlomili tatovi in odnesli blaga in denarja v skupni vred-nosti okrog 1000 K. V ravno isti noči so tatovi vlomili v Kapelah še pri več drugih posestnikih.

Zopet nesreča s puško. Pred odhodom na lov je župnik Anton

Kröll v Schleitnu na Gorenjem Štajerskem snal puško. Puška je bila nabasana. Puška se je iz-prožila in je krogla prodrla žup-niku v glavo. Župnik, ki je bil star 53 let, je bil takoj mrtev.

Umor. V neki gostilni na Bi-zelskega se je vršila pretekle dni domača zabava. Navzoča sta bila tudi posestnik Fran Raja in An-ton Žnidarski, kmečki sin iz Bi-zelskega. Ta dva sta se med se-boj nekaj sprla in Žnidarski je zasadi Ruji nož v prsi, vsled če-sar je zabodeni takoj umrl.

Mati in sin. Iz Vranskega po-ročajo: Posestniški sin Fran Ir-man v Zahomeh je šel na obisk k svojemu bratu. Ko je prišel do-mov, je takoj šel krmil živino. Ko je šel po lestvi, mu je spodrs-nilo in padel je na tla. Zadel je z glavo ob hlevska vrata ter se tako hudo udaril na sence, da je na vrata naslonjen stoje umrl. Ker ga le predolgo ni bilo v hišo, je šla mati gledat, kje da je. Pri-šla je v hlev in ga našla mrtvega. Prestrašila se je tako hudo, da jo je zadel mrtvoud in se je zgru-dila nezavestna. Šele čez nekaj ur so našli mrtvega sina in ma-ter, ki je še vedno bila neza-vestna.

Iz Fale poročajo: Dne 10. nov. je prišel pešec 26. domobranske-ga pešpolka v Mariboru Gaspar Gorican na tukajšnji postaji pod

vlak. Strlo in zmečalo mu je desno nogo pod kolenom.

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam članom društva sv. Janeza Krstnika štev. 75 J. S. K. J. v Canonsburg, Pa., da bode dne 15. decembra glavna seja našega društva in obenem volitev novih uradnikov za leto 1913. Poleg tega bode na dnev-nem redu več važnih točk. Zato je društva sklenilo, da se mora te seje vsakdo udeležiti. Kdo se ne udeleži, plača \$1 kazni v dru-štveno blagajno, izvzeti so le oni, ki so bolni ali pa imajo poseben važen zadržek. Torej na svidenje dne 15. decembra!

Ivan Kirn, tajnik.

Iščem svojega brata JOSIPA KOČEVAR. Doma je iz vasi Zagorica pri Dobrem polju. Pred nekaj leti je bil tukaj v Great Falls, Mont., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim ce-njene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ker imam tukaj delo za njega. — Frank Kočevár, P. O. Box 494, Great Falls, Mont. (27-29-11)

POZOR.

rojaki v Butte, Mont.! Podpisana naznanjava roja-kom v Butte, Mont., in okolici, da sva odprla svojo

KROJAŠKO OBRT.

kjer bodeva rojake vedno dobro in pošteno postregla. Preje sva bila 11 let v Leadville, Colo. in 4 leta v Lead City, zato upava, da je tu mnogo rojakov, ki naju od tam poznajo. Prosim jih, da na-ju tudi tukaj obiščejo. Postregla bodeva vse s finimi oblekami, ka-tere bodeva naredila vedno po vaši volji in za primerne cene.

Ignac Pahar in Jos. Novak, 327 E. Park St., Butte, Mont. (15-29-11)

OGLAS.

Lansko belo vino od prve tr-gatve iz muškatal in tokaj groz-dja stane 35¢ galona; črno in rde-če vino zinfandel 35¢ galona; res-ling stane 40¢ galona; belo vino od leta 1910 45 centov galona; staro belo vino resling 50 cen-tov galona. 100 proof močan drožnik ali tropinjevec 4½ galo-ne za \$12 in 10 galon za \$25. Vi-no pošiljam v posodah po 28 in 50 galon. Vinarna in distilerija blizo postaje. Naslovite vsa pi-sma na:

S. Jakše Winery, P. O. Box 161, Santa Helena, Cal.

NAR. PODP. DRUŠTVO SLOVENSKI "SOKOL"

Vstanovljeno, 14. svečana 1909.

v Waukegan, Illinois.

ODBOR.

MATH. VARŠEK, starosta, P. O. Box 236, Waukegan, Ill.
PAVEL BARTEL, podstarosta, 334 — 10th St., Waukegan, Ill.
ANTON SKERBEC, tajnik, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
FRANK JERINA, zapisnikar, 834 — 10th St., Waukegan, Ill.
JOHN SEDEJ, blagajnik, 834 — 10th St., Waukegan, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOHN DIVJAK, I. nadzornik, 604 — 10th St., Waukegan, Ill.
IVE SELAN, II. nadzornik, 1448 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
JOHN SVETLIČIČ, III. nadzornik, 1448 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.

VADITELJSKI ODBOR.

LOUIS GREBENC, načelnik, Cor. McAllister Ave. — 10th St. Waukegan, Ill.
ANTON ZELENČIK, podnačelnik, 834 — 10th St. Waukegan, Ill.
FRANK KOZLEVČAR, vaditelj, P. O. Box 454, Waukegan, Ill.
FRANK MALAVASIČ, vad. pom. 604 — 10th St., Waukegan, Ill.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK.

Dr. M. J. KALOVSKE, 118 North Genesee St., Telephon 149, Waukegan, Ill.

Redna društvena seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne.

ŽENSKI ODBOR:

STEFANIJA GREBENC, starostkinja, Cor. McAllister — 10th St., Waukegan, Ill.
ANA MAHNIC, podstarostkinja, 316 So. Ulica St., Waukegan, Ill.
ALOJZIJA LEBEN, tajnica, 1426 McAllister Ave. Waukegan, Ill.
MARIJA SKERBEC, blagajnica, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.

NADZORNIC:

MARIJA ZALAR, North Ave & Third, Waukegan, Ill.
FRANJA LATZ, P. O. Box 2 North Chicago, Ill.

Redne društvene seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani Math. Siana 10th St. North Chicago, Ill.

SLOVENSKI POGREBNIK.

Kadar potrebujete pogrebniško obrnito se na me. Pri meni dobite vse potrebno, krste, vozove, vence, sveče i. t. d. po najnižji ceni. Pokličite me po City telefon števil. 2201 B.

Kadarkoli me potrebujete, bodisi ponoči ali podnevi, takoj bom došel na lice mesta. Pri meni dobite najlepše vozove za svatbe in po najnižjih ceni.

Čenjenim slovenskim društvam in posameznikom se toplo priporočam.

MARTIN BARENTINČIČ

324 Broad Street, cor. 4th Ave., Johnston, Pa., Cambria City.

Čenjenim slovenskim in hrvaškim podpornim in pevskim društvom se toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo pod-porne ali pevske društva. — Vzorec pošiljam poštino prosto: Pišite poni.

Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

Pazi torej na znak -- zahtevajte odločno, da dobite WARDOW KRUH.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljšje, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri : : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Podružnice

- Split, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica.
- Delniška glavica
- K. 5,000,000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-koči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Združene države je tvrdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice

- Split, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica,
- Rezervni fond
- K. 500,000.

Slov. Delavska

Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOČAN, Box 504, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomoćni tajnik: ALOJZIJ BAYDEK, Box 1, Dunlop, Pa.
Glavni blaginjak: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomoćni blaginjak: IVAN BREZOVEC, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 161 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSEF SVOBODA, 688 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON TINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 224, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

M. A. M. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, ostroma njih uradniki, so uljudno prošeni, po-
sljati denar naravnost na blaginjak in nikogar drugega, vse doplate pa
na glavnega tajnika.

V slučaju da opazimo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjerikoli v poročilih glavnega tajnika kaže pomanjkljivosti, naj
to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje po-
pravi.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Turške ječe.

Izvirna godba. — P. H.

(Nadaljevanje.)

Nazadnje je prišla vrsta na
nas in jaz sem bil med prvimi
poklican pred predsednika (reis-
medžijem) okrajnega sodišča, ki
mi je naprej stavil mnogo vpra-
šanj o moji osebi. Vse sem mu
unglo odgovoril v turškem jezi-
ku, potem sem mu pa segel v be-
sede in se s povzdignjenim gla-
som pritožil nad barbarškim po-
stopanjem nasproti meni.

"S kako pravico", tako sem
zakleal, ste me zaprli v ječo, ne
da bi mi povedali, česa sem ob-
tožen?"

"Nikar se ne jezi, papas efendi
(gospod pop)", mi je odvrnil
sodnik zmajljivo, "povedali ti
bodo o pravem času".

"Jaz sem katoliški duhovnik
in torej pod francoskim protek-
toratom. Vi nimate pravice tako
svojevoljno postopati z menoj,
in jaz se bom pritožil francoske-
mu konzulu v Odrinu".

Sodnika je moja drznost osup-
nila. Obtoženci se morajo pred
turškimi sodišči vselej ponižno
in spoštljivo obnašati.

Nekoliko trenutkov je ostal
neodločen, potem je pa nekaj
pošepetal s svojimi svetovavci,
ki so sedeli poleg njega.

"Ali si Frank?"

"Ne, jaz sem turški podanik,
toda jaz sem katoličan in torej
pod francosko protekcijo".

Novo šepetanje. Sklenili so, naj
se predstavim (okrajnemu gla-
varju).

Dva orožnika sta me odpeljala
v veliko dvorano konaka, kjer je
zamišljen sedel kajmakani. Glo-
boko sem se mu poklonil, nakar
mi je lahko odzdravil z roko in
vprašal, ne da bi me pogledal:

"Odkod si, papas efendi?"

Povedal sem rojstni kraj, sta-
rost in stan, potem pa odločno
ponovil svoj protest.

"Ze samo to, da sem v duhov-
ski obleki brez vsakega vzroka
zaprt med tatovi, ze to je kri-
vično, efendi, in francoski kon-
zul bo zahteval zadoščenja".

Kajmakani me je potrpečljivo
poslušal. Ko sem končal, je ne-
odločno zmajal z glavo, kakor
človek, ki se je zavedel po dolgi
raztresenosti, potem pa je do-
stojanstveno izrekel svojo sod-
bo:

"Prav dobro".

Ne da bi se premaknil, je vzel
košček papirja in pero, položil
papir na dlan svoje leve roke,
napisal dve vrstici, pritisnil pe-
čat in nazadnje listek molče
spustil na tla poleg divana.

Eden izmed orožnikov je hi-
tro priskočil, pobral listek in ga
pritisnil na srce, usta in čelo;
med tem nam je dal kajmakani
z roko znamenje, naj odidem.

Orožnika ste me odpeljala k
stotniku (juz-başı), ki je prebral
listek in mi naznanil, da bom ne-
koliko časa stanoval v kavanar-
jevi sobi ob vhodu v ječo. Tukaj
sem prebival med orožniki in ka-
vanarjem, ki je stražnik in u-
službenec vsak dan napajal s ča-
šicami dišeče kave. Od tu sem
videl ljudi, ki so prihajali in od-
hajali; lahko sem se pogovarjal
z orožniki, a sobe nisem smel za-
pustiti; ponoči so me skrbno za-
klenili.

V tej dobi svojega jetništva
sem bil priča groznega prizora.

Moja jetniška soba je z eno
steno mejila na temen hlev, ki so
ga menda véasih rabili za zaple-
njeno živino. Prvo noč sem si-
šal za zidom neko mrmranje, po-
tem glasne vzklike, nato udar-
ee, katerim je odgovarjalo kriča-
nje in stokanje. Nastavil sem uho
na zid in ujel nekoliko besed.
Hitro sem spoznal, kaj se godi
poleg mene: hlev so izpremenili
v dvorano za zaslišavanja in za
mučenje.

Zaslišanje je trajalo celo noč.
Po glasu sem spoznal nekatere
izmed mojih nesrečnih župljan-
ov; slišal sem, kako so jih te-
pli s palico, nekatere celo v treh
ali štirih odmorih.

Morebiti že veste, kako Turki
izvršujejo telesne kazni. Jetnika
zavežejo, ga položijo na trebuh,
dva vojaka mu z vrvo dvigneta
noge, da se podplati pokažejo
kvišku, potem pa krepek mož
udara po njih z drevnovo palico.

Med tem uradnik brez sočutja
poslušal kričanje in vzdihovanje
uboge žrtve, in ko vidi, da je bo-
lečina prišla do vrhunca, takrat
se skloni in zastavi vprašanje.
Če je z odgovorom zadovoljen,
se mučenje ustavi, sicer pa na-
daljuje.

Rablji ne tepejo vselej samo
po podplatih, ampak po vsem
telesu, kamor ravno prileti; do-
bro poznajo najobutljivejše dele
telesa. Nekoliko udarec ob kon-
cu prstov ali na kako drugo ob-
čutljivo točko pomnoži bolečino
do blaznosti.

Groza me je spreletavala, ko
sem poslušal te strašne prizore.
Med onimi nesrečnimi žrtvami, ki
so jih najbolj mučili, sem po gla-
su spoznal mojega ogledarja Stoj-
nuseva. Med mučenjem je izgub-
il toliko krvi, da se preiskoval-
nemu sodniku ni zdelo več vred-
no, še nadalje ga zaslišavati, in
slišal sem, kako je orožniku ukal-
dal, naj ga vrže temen kot ob zi-
du; naj tam pogine, če hoče. Ta-
ko so menda hoteli njegovo smrt
utajiti pred drugimi jetniki.

Res sem slišal, kako se je ne-
kaj zavalilo k mojemu zidu. Po-
tem je govorjenje utihnilo in
vrata so se zaprla.

Prišlo mi je na misel, da bi
bilo treba mojemu umirajočemu
Rusevu kaj pomagati, toda ka-
ko?

Pozno sem prisluškoval, od ka-
tere točke prihaja stokanje. Zle-
zel sem pod klop in dočkal, kje
lež in žrtve. Treba je bilo le še sko-
pati luknjo skozi steno. Tipaje
sem stikal po kavanarjevem og-
nišču, da bi med njegovim orod-
jem našel kaj pripravnega, in
res sem našel dosti dolg koničast
drog, najbrže je bil razen. Obro-
žen s tem orodjem sem se splaz-
il nazaj pod klop na kraj, ki sem
si ga bil prej dobro zaznamoval,
in takoj začel z delom. Kmalu
sem premagal ovire. Ker je bilo
kamenje med seboj zvezano sa-
mo z blatom, sem brez težave na-
pravil malo luknjo in s svojim
orodjem predrl steno. Potem sem
s pritajenim glasom poklical:

"Stoje, poslušaj, ali si ti tu-
kaj?"

Bolesten vzdih mi je odgovo-
ril. Z veliko težavo je vprašal:
"Kdo si?"

Razložil sem mu, kako sem pri-
šel v kavanarjevo sobo, in da
sem ponoči poslušal, kaj se godi
poleg mene.

"O joj! Dedo (oče) Ivan, jaz
sem preč sem pri kraju, umi-
ram!"

Vse njegovo telo je bilo razme-
sarjeno, in le z veliko težavo se

je toliko premaknil, da je gledal
z obrazom proti odprtini v zidu.

Tolžil sem ga, da bom skrbel
za njegovo družino (bil je oče
petih otrok), potem sem mu pri-
povedal o nebesih, kjer bo boga-
to poplačano vse, kar moramo
trpeti od nevernikov. Stojte je
vse razumel in me prosil, naj ga
izpovem.

Zbral je zadnje svoje telesne
in duševne moči. Najin predsmrt-
ni pogovor je bil večkrat pretra-
gan vsled omedlevice, ki je na-
padala ranjenca. Meni so se pa
vsepale po licu obilne žgoče sol-
ze, ko sem v bližini čutil tako
kruto gorje, a nisem mogel ničesar
pomagati. Nazadnje sem mu
dal odvezo in on se mi je zahvalil
in se poslovil za vedno. Odgovori
na kratke molitvice in pobožne
vzdih, ki sem mu jih šepetal
skozi odprtino, so kmalu prene-
hali. Smrtni boj je bil kratek.

Odprtino v zidu sem zopet za-
delal, kolikor se je dalo. Klop
je bila nizka in široka in zato
sem v zaupanju v turško malo-
marnost lahko sklepal, da oro-
žniki ne bodo opazili sledov moja-
ga dela.

Teden pozneje so me zopet za-
prli v veliko ječo med druge je-
tnike. Nočna zaslišavanja in mu-
čenja so se nadaljevala, a jaz ni-
sem prišel na vrsto. Jetniški
stražniki so na vsa moja vpraša-
nja trdovratno molčali.

Po posredovanju nekega opro-
ščenega bolgarskega kneta sem
poslal skofu v Odrin pismo o
mojem jetništvu. Skof je stvar
sporočil francoskemu konzulu
Meeyriern. Francoski konzul me
sicer ni mogel rešiti jetništva,
a dosegel je, da so me po trimese-
nem jetništvu prepeljali v han
(hotel) Hadžija Mehmeda, kjer
sem prebival pod strogim na-
zorstvom. Od tukaj sem poizku-
sil telegrafirati francoskemu kon-
zulu v Odrin, naj me reši. Toda
poštar je moj telegram konfiscir-
al in ga izročil kajmakani.

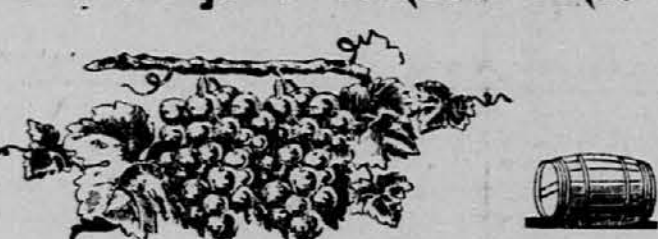
Kajmakani me je poklical pre-
de in mi več srdit kazal moje br-
zojavko. Jaz sem pa zopet z naj-
večjo odločnostjo protestiral, da

Kje je FRANCISKA NAGLIČ?
Doma je iz Trave pri Dragi na
Krajskem. Prosim cenjene ro-
jake, če kdo ve za nje naslov,
naj mi ga javi, ali naj se pa sa-
ma oglasi, ker imam ji poro-
čati več važnih stvari. — Law-
rence Kovač, P. O. Box 75,
Butler, Ala. (27-11—2-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ, po-
domače Ferjanov iz Rakega?
Pred 4. leti je bil pri meni v
Ashtola, Pa., in potem je odšel
nekam v državo Washington v
mesto Seattle. Od takrat ne
vem, kje se nahaja. Prosim cen-
jene rojake, če kdo ve, kje se
nahaja, da mi naznani, ali naj
se pa sam oglasi. — Anton Dre-
nik, Camp A. Conasauga, Tenn.
(29-11—3-12)

Kje je JANEZ FRANK? Pred
enim letom se je nahajal v Hal-
ton, Pa. Za njegov naslov bi
radi zvedeli njegovi trije bra-
tje, imamo mu poročiti nekaj
važnega iz stare domovine. Za-
torej prosimo cenjene rojake,
ako ve kdo za njega, naj nam
blagovoli naznani. — Jacob,
Joseph in Andrew Frank, Box
25, Burdine, Pa. (26-30—11)

Californijsko domače vino.

Cenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom priporočam najboljšje
domače Californijsko vino in tropinjevec (Grape Bran-
dy) kakor Port in Sherry vino.

Belo vino po 50c. gal. z posodo vred.
Črno vino po 40c. gal. z posodo vred.
Port vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
Sherry vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
Tropinjevec po \$2.50 do \$3.00 z posodo vred.

Zgoraj omenjene cene za vino se zastopijo za ne manj kot 28 gal.
Pri večjih naročilih n. pr. 5 barelov dam popust, celi voz (Car
Load) pa po jako nizki ceni po dogovoru.

Prosim ga. naročnike da priložijo pri naročilu denar, oziroma
U. S. Money Order.

Postrežba točna.

Za obilo naročila se priporočam.

NICK RADOVICH,

WHOLESALE LIQUOR DEALER

594 Vermont St., San Francisco, Cal.

Pozor rojaki!

Čitajte kaj piše rojak M. Simič o zdravlilih svetov-
no znane lekarne Partos v New Yorku.

Cenjeni gospod Partos!

Hočem da Vam naznamim o moji boleznini in o delo-
vanju Vaših zdravil. Jaz nisem 13 mesecev mogel delati
radi boleznini in v tem času sem poskusil razna zdravila
ter pustil poklicati k sebi jednega zdravnika iz Penn-
sylvanije, kateri mi je rekel, da ni zdravil za me in da
moram biti operiran. Jaz se k temu nisem dal pregovo-
riti ter sem se odločil še kakšno drugo sredstvo posku-
siti in sam Bog mi je dal to pamet, da sem se obrnil na
Vašo lekarno, kjer sem našel hitro pomoč. Vi ste mi po-
slali jedno škatuljo PARTOLA in jedno PARTOCURA
in na to se je jedno in danes zopet stalno delam ter sem
zdrav kakor poprej, bolezen želodca je izginila, ravno
tako tudi glavobol, sedaj vidim in slišim kakor poprej
tudi živčni organizem se je ojačal. — Srčna Vam torej
hvala cenjeni gospod, in sedaj mi pošljite 2 škatulje
PARTOLA in jednu bočico PARTONE ELIXIR.

Vaš hvaležni

M. Simič.

Eddigton Farm, Elm Grove, W. Va.

Iz tega lahko razvidite, kam se v slučaju potrebe
obrniti da ne bodete zastoj trošili denarja. — Pišite po
slovenski cenik in pojasnilo, katero dobite zastoj.

Pisma naslovljajte na:

The PARTOS PHARMACY,

160 2nd Ave., cor. 10th St.,

New York, N. Y.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem iz
popravljam po najnižjih cenah, a delo
trpečno in zanesljivo. V popravu sane-
sljivo vsakdo pošlje, ker sem se iznad 16
let takaj v tem poslu in sedaj v svojem
lastnem domu. V popravku vzamem
kranjske kakor vse druge harmonike te
računam po delu kakoršne kdo zahteva
brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi
New York bodi v stari kraj ali
pa iz starega kraja naj obišče
PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI
HOTEL

AUGUST BACH,
45 Washington St., New York
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste
sobe in dobra domača hrana po
uizkih cenah.

Hamburg-American Line.

Redni prekoceanški promet iz
NEW YORKA do HAMBURGA
preko PLYMOUTH in CHERBURG

dobro poznanimi parniki na dva vijaka:
Kaiserin Auguste Victoria, America, Cincinnati
Cleveland, President Lincoln, President Grant,
Pennsylvania, Patricia, Pretoria Ltd.

Veliki moderni parniki nudijo najboljše udobnost
za primerne cene: neprekosljiva kuhinja in
postrežila.

Opremljeni so z vsemi modernimi aparat-
i. Odhod iz New Yorka:

PATRICIA — odpl. 30. nov. ob 2 popol.
PRESIDENT GRANT — odpl. 7. dec. ob 3 popol.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA —
odpluje 12. dec. ob 10 popol.
PENNSYLVANIA — odpl. 21. dec. ob 3 popol.

Vozljo tudi v Sredozemsko morje
Hamburg-American Line.

41-45 Broadway, New York City.

Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburg,
Chicago, St. Louis, San Francisco.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz
Washingtona
za svojo zra-
vilo serijno
številko, ka-
teram jame, da
so z n r avila
prava in ko-
ristna.

Po dolgem
času ne naj
posredito iz
niti pravo
Alpen tunkto-
ro in Pomado
probi iznada-
nju in za rast

Jas, kakoršne se d- nedaj na svetu ni bilo, od kate-
re močkin in šenkin gosti in dolgi latje rean-
no popolnoma zdravijo in ne bodo več lepadali,
ter ne odveč. Ravno tako močkin v 6 tednih
kranji brki popolnoma rastejo. Reumatizem v
rukah nogah in krčilih v 8 dneh popolnoma za-
dravim, kurja črna bradavica, potne noge in o-
sebine se popolnoma odstranijo. Da je to resnica
jazim a 500. Pišite po cenik, katerega pošljem
zastonj.

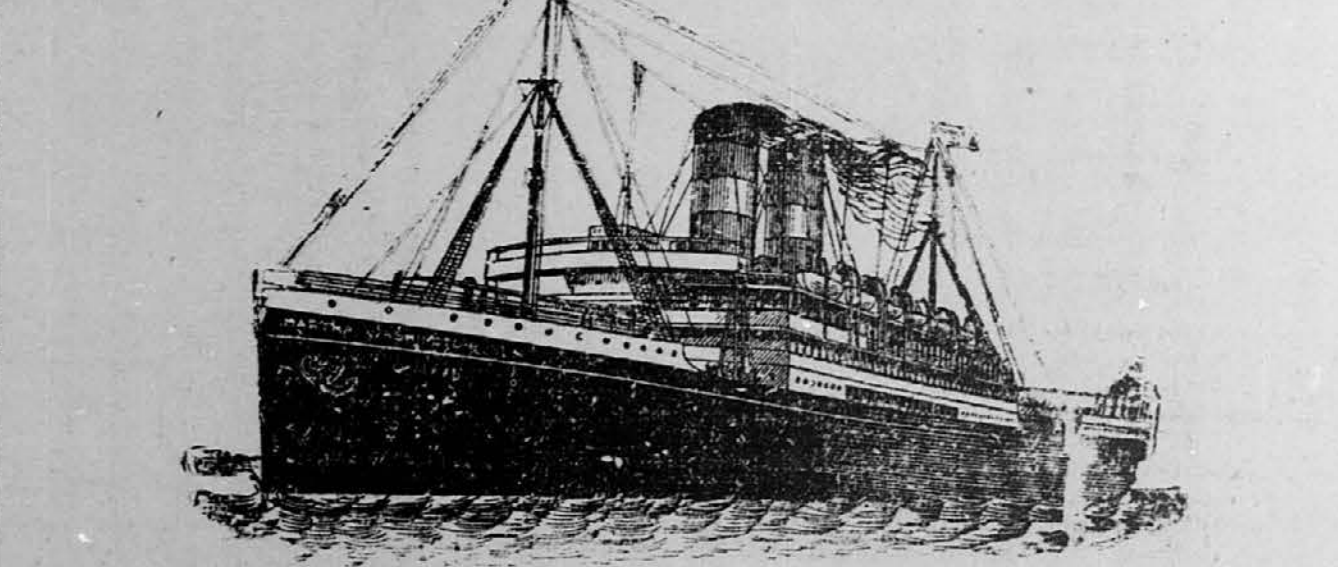
JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 69 Cleveland, O.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBI-
VATE "GLAS NARODA" SKO-
ZI 4 MESECE VSAK DAN.

Avstro - Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

najpripravnejša in naicenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARICA WASHINGTON"

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko

(Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred od dne)

Val spodaj navedeni novi paro-
brodi na dva vijaka imajo
brezplačni brzogaj:

ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON,
ARGENTINA,
OCEANIA,
KAISER FRANK JOSEF I.

TRSTA 33.00

LJUBLJANA 31.60

REKE 38.00

ZAGREBA 34.90

KARLOVOA 24.25

Na Martha Washington stane \$3.00 včl.

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE: Martha Washington \$55.00, drugi \$60 do \$65.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom

Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton

FINLAND 12,185 ton

KROONLAND 12,185 ton

VADEKLAND 12,018 ton

ZEELAND 12,185 ton.

Kratka in odobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovenako, Hrvatsko
in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna
letniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrovijs. Trečji razred odstopi
malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov

Za nadaljne informacije, cene in vožnje listke obrnite se na

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI
DOLARJE. NAROČITE SE NANJ!

COMPAGNIE GENERALE
TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

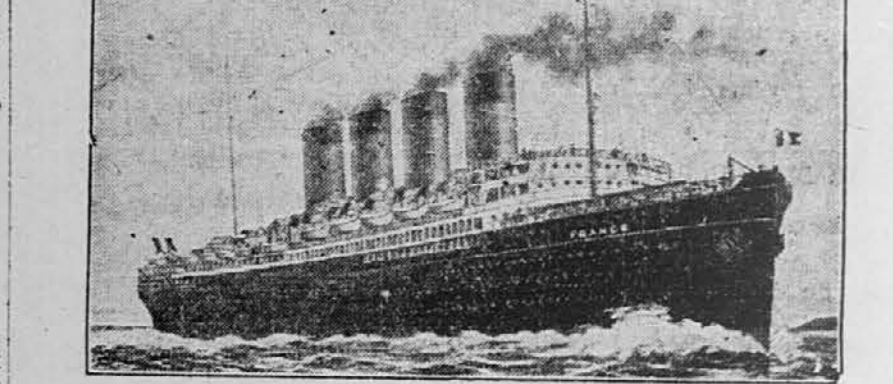
Direktna črta

do Havre, Pariza, Jvice, Inomosta in Ljubljane.

Poštini Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE"

na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na četiri vijaka

Poštini parniki so:

"CHICAGO" "LA TOURNAI" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,

corner Pearl St., Chesbrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča šte. 57

North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*LA SAVOIE 5. dec. 1912 *LA PROVENCE 26. dec. 1912

*LA LORRAINE 12. nov. 1912 *LA TOURNAI 2. Jan. 1912

*FRANCE 19. dec. 1912 *LA SAVOIE 9. Jan. 1912

POŠTINI FLOVIAKA

V HAVRE

Parnik *NIAGARA odpl. s pom. št. 57 dne 2. dec. 1912. ob 3 popol.

Parnik *CHIC